

SI 112 Sigtuna, Kv. Professorn 1

Litteratur: A. Wikström et al., Hos Herr Niklas och annat skrivkunnigt folk. Arkeologisk undersökning i kvarteret Professorn 1 i Sigtuna 1999–2000, Up Sigtuna RAÄ 195:1, Morr 63 (2021), [digital fyndlista](#).

Äldre avbildning:

Signum i Samnordisk runtextdatabas/Runor: [saknas f.n. i databasen]

Ett revben med runor av en gräsätare eller möjligen av gris påträffades 1999 vid arkeologisk undersökning i kv. Professorn 1 (Ruta H2. Kontextnummer 1477. Fyndnummer 7226). Eftersom kontextnumret senare har utgått ges ingen stratigrafisk datering av föremålet i rapporten (Wikström et al. 2021), men eftersom det tidigare har förts till perioden 1065–1085 är det möjligt att det ska räknas till fas 11 i den nu gällande stratigrafin dvs. till ca 1090–1105.¹ Fyndet förvaras nu i Sigtuna museum ([Inv. nr 63270](#)).

Benet är 62 mm långt, 18–22 mm brett och 5 mm tjockt. Ristningen finns på den konkava sidan och är 16 mm lång. Tecknen är 10–16 mm höga.

Fig. 1. Runbenet SI 112 från kv. Professorn 1. Foto Edvard Koinberg, [Sigtuna museum](#) (CC BY 4.0).

Inskrift:

· iau

Till läsningen:² Det är oklart från vilket håll inskriften ska läsas. Enligt den ovan föreslagna läsordningen inleds den med ett litet knivstick som eventuellt ska uppfattas som ett skiljetecken. Detta följs av en rak stav som i så fall bör motsvara en i-runa. 2 **a** har en dubbelsidig bistav som är förskjuten långt åt vänster och som går i en skarp vinkel. Runa 3 består av två linjer, där den andra är svagt bågböjd och börjar vid den övre kanten av benet.

¹ Den tidigare dateringen finns i ett meddelande från Mats Pettersson till HG 25/1 2012.

² Läsningen och kommentaren bygger på en undersökning av MK den 6 januari 2018.

Runristade lösföremål från Sigtuna

SI 112 Sigtuna, Kv. Professorn 1

Linjerna är inte förenade men skulle tillsammans kunna bilda en **u**-runa. Det är dock inte omöjligt att läsa tecknen från motsatt håll och inskriften inleds i så fall med en stupad bakvänd **u**-runa och avslutas möjligen med en **l**-runa, där huvudstav och bistav inte är förenade.

Även om både läsningen **iau** och **ua!** skulle kunna svara mot kända ordformer, så ska man nog vara lite försiktig med att föreslå en tolkning för denna enkla ristning, som kanske bara har tillkommit som övning och där det till och med inte är helt säkert att runformer har eftersträvat.

Detta dokument ingår i en digital utgåva av runristade lösföremål från Sigtuna. Dessa publiceras fritt tillgängliga på Internet.

Texten är ännu preliminär och kan komma att revideras. Hittar du felaktigheter eller känner till källor som inte har utnyttjats är du välkommen att meddela författaren dessa på nedanstående e-postadress.

Författare: Magnus Kälström/(Helmer Gustavson)
Kontakt: magnus.kallstrom@raa.se

Riksantikvarieämbetet
Box 1114, 621 22 Visby
Tel. 08-5191 8000
www.raa.se